

**ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR FARMACEUTYCZNY
W KATOWICACH**

Katowice, 29 listopada 2021 r.

Informacja do komunikatu
Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach
z dnia 25 listopada 2021 r.

W związku z zapytaniami skierowanymi do Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Katowicach oraz pojawiającymi się w przestrzeni publicznej wątpliwościami dotyczącymi komunikatu tut. organu z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie godzin pracy aptek ogólnodostępnych, Śląski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Katowicach poniżej przedstawia stanowisko dot. powyższego komunikatu.

Na wstępie zaznaczyć należy, że **celem komunikatu było wyłącznie przypomnienie o obowiązujących przepisach prawa** dot. określania, zmiany i skracania godzin pracy aptek ogólnodostępnych, nie zaś zanegowanie dotychczasowej praktyki postępowania w przypadku zaistnienia konieczności skrócenia godzin pracy apteki. **Tut. organ w żaden sposób nie zanegował ani nie skrytykował utrwalonej praktyki ustalania krótszych godzin pracy w Wigilię czy Wielką Sobotę**, która w przypadku placówek handlowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2021 r. poz. 936) jest nawet prawnie usankcjonowana. **Oczywistym jest, że także apteki ogólnodostępne w takich szczególnych dniach, jak Wigilia Bożego Narodzenia czy Wielka Sobota będą w większości pracować krócej. Podkreślić należy, że Śląski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Katowicach w żaden sposób nie zakwestionował i nie kwestionuje zasadności ww. postępowania.**

Asumpt do wydania komunikatu z dnia 25 listopada 2021 r. stanowiły informacje wpływające do Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Katowicach dot. zmiany godzin pracy aptek ogólnodostępnych, pochodzące z jednej strony od starostów i prezydentów miast, wskazujących na liczne przypadki nieprzestrzegania przez apteki uchwał rad powiatów/rad miejskich określających rozkład godzin pracy aptek na danym terenie, a z drugiej strony od podmiotów prowadzących apteki ogólnodostępne i kierowników tych aptek, którzy zgłaszają zmiany lub skrócenie godzin pracy apteki wraz z wnioskiem o wprowadzenie zmiany danych do rejestru zezwoleń na prowadzenie aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych.

Celem komunikatu nie była modyfikacja dotychczasowych zasad zgłaszania zmiany danych dot. dni i godzin pracy aptek ogólnodostępnych, a jedynie przypomnienie o przepisach prawa regulujących tę materię. W komunikacie z dnia 25 listopada 2021 r. organ zwrócił uwagę

na konieczność rozróżnienia dwóch pojęć, którymi posłużył się ustawodawca w odniesieniu do godzin pracy apteki.

Przepis art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r., poz. 1977) – dalej zwanej: „u.p.f.” stanowi o „określaniu” rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych (rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie określa, w drodze uchwały, rada powiatu, po zasięgnięciu opinii wójtów/burmistrzów/prezydentów miast gmin z terenu powiatu i samorządu zawodu farmaceuty), podczas gdy przepis art. 99b ust. 2 u.p.f. mówi o „skracaniu” godzin pracy apteki (jeżeli podmiot prowadzący aptekę narusza obowiązek zapewnienia odpowiedniej liczby farmaceutów i techników farmaceutycznych w aptece, w liczbie odpowiadającej m.in. dniom i godzinom pracy apteki, kierownik apteki skraca godziny pracy apteki odpowiednio do liczby farmaceutów i techników farmaceutycznych wykonujących czynności w aptece). Ustawodawca rozróżnił czynność określania rozkładu godzin pracy aptek od czynności skrócenia godzin pracy apteki, co oznacza, że czynności te nie mają jednolitego charakteru.

W świetle przepisu art. 94 ust. 2 u.p.f., rada powiatu jest jedynym podmiotem legitymowanym do ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie danego powiatu. Wszelkie zmiany w przyjętym w drodze uchwały, będącej aktem prawa miejscowego, harmonogramie, mogą zostać dokonane jedynie poprzez przyjętą, w analogicznym trybie, uchwałę zmieniającą ustalony rozkład godzin pracy aptek (tak Wojewoda Śląski m.in. w rozstrzygnięciu nadzorczym z dnia 5 stycznia 2018 r. nr NPII.4131.1.684.2017 oraz z dnia 5 kwietnia 2012 r. nr NPII.4131.1.94.2012).

Ustalenie i zmiana rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych ma postać uchwały będącej aktem prawa miejscowego. Tymczasem skrócenie godzin pracy apteki w wypadkach określonych w przepisie art. 99b ust. 2 u.p.f., będące obowiązkiem kierownika apteki, ma charakter niejako doraźny, wynikający z braku odpowiedniej liczby farmaceutów i techników farmaceutycznych w liczbie odpowiadającej zakresowi działalności oraz dniom i godzinom pracy apteki.

Samodzielne (bez uchwały rady powiatu) skrócenie godzin pracy apteki nie może być traktowane jako zmiana rozkładu godzin pracy danej apteki. Skrócenie godzin pracy apteki winno być - w takim przypadku - działaniem podjętym na skutek wystąpienia nagłych okoliczności je uzasadniających. Jeżeli skrócenie godzin pracy apteki nie wynika z uchwały rady powiatu, to powinno ono mieć charakter doraźny.

Przepis art. 94 u.p.f. jest przepisem powszechnie obowiązującym, co oznacza, że zarówno podmiot prowadzący aptekę, jak i organy Inspekcji Farmaceutycznej mają obowiązek jego respektowania. Sama zaś uchwała rady powiatu, o której mowa w art. 94 ust. 2 u.p.f. również jest aktem obowiązującego prawa, tyle że jest to akt prawa miejscowego, który obowiązuje tylko na obszarze działania organu, który go wydał, a co za tym idzie musi być przestrzegany przez podmiot prowadzący aptekę, zlokalizowaną na obszarze działania danej rady powiatu.

Wiele uchwał rad powiatów określa godziny pracy aptek ogólnodostępnych w Wigilię Bożego Narodzenia, Sylwester czy Wielką Sobotę (zob. np. uchwałę nr XXIV/226/20 Rady Powiatu Pszczyńskiego z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu pszczyńskiego na rok 2021). Przy określaniu rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie rady powiaty mają bowiem

prawo w rozkładzie godzin pracy aptek wyszczególnić rozkład godzin pracy aptek w ww. szczególne dni, w które zawsze większość punktów, zakładów, obiektów, placówek itp. pracuje krócej niż zwykle. Jeśli uchwała rady powiatu przewiduje rozkład godzin pracy aptek w Wigilię czy Sylwester, to nie dochodzi do skrócenia godzin pracy apteki, ponieważ godziny pracy aptek w ww. dni wynikają z uchwały rady powiatu.

Szczególnego podkreślenia wymaga również fakt, iż przed podjęciem uchwały w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych, rada powiatu występuje do samorządu zawodu farmaceuty o opinię. Okręgowe Izby Aptekarskie publikują do wiadomości publicznej informacje o otrzymanych projektach uchwał, zakreślając termin na ewentualne uwagi farmaceutów z rejonu danego powiatu. Oznacza to, że farmaceuci mają *de facto* realną możliwość zgłoszenia swojej propozycji rozkładu godzin pracy apteki w Wigilię, Sylwestra czy w Wielką Sobotę.

Oczywistym jest, że zgłaszanie do samorządu swoich uwag jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem farmaceutów, jednakże przy uwzględnieniu ww. okoliczności za nieprawidłową należy uznać postawę wykorzystywania instytucji skrócenia godzin pracy apteki w celu zmiany godzin pracy apteki w Wigilię czy Sylwestra, podyktowaną zaniedbaniem i świadomą rezygnacją z prawa do zgłoszenia swoich propozycji dot. godzin pracy apteki w tych dniach w procesie opiniowania projektu uchwały rady powiatu.

O skróceniu godzin pracy apteki podmiot prowadzący aptekę powinien poinformować organ, ale skrócenie godzin pracy nie powinno być traktowane jako zmiana określonego uchwałą rady powiatu rozkładu godzin pracy apteki, ponieważ stanowiłoby to usankcjonowanie nieprzestrzegania przez podmiot prowadzący aptekę aktu prawa miejscowego.

Śląski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Katowicach wyraża nadzieję, że niniejsze stanowisko przyczyni się do podwyższenia świadomości prawnej.

**ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR FARMACEUTYCZNY
W KATOWICACH**

mgr farm. Zofia Gardecka

/dokument podpisano elektronicznie/